

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ  
ПРОГРАМА И НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА АКАДЕМСКЕ 2019/2020.  
ГОДИНЕ - ЈЕСЕЊИ СЕМЕСТАР

Ниш, новембар, 2020. године

## ИЗВЕШТАЈ О РЕЗУЛТАТИМА ВРЕДНОВАЊА КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА У ЈЕСЕЊЕМ СЕМЕСТРУ АКАДЕМСКЕ 2019/2020. ГОДИНЕ

### I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Сагласно општим актима попут *Закона о високом образовању, Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа* и појединачних званичних прописа и докумената *Филозофског факултета*, односно *Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета, Правилника о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета* и *Правилника о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета Филозофског факултета* дефинисане су области укључене у поступак самовредновања квалитета. Како је током 2019. и 2020. године Филозофски факултет своје активности усмерио ка припреми материјала за акредитацију установе и реакредитацију студијских програма, саставни део ових материјала било је и састављање различитих извештаја попут Извештаја о самовредновању квалитета установе, Извештаја о самовредновању квалитета студијских програма, Извештаја о резултатима студентских евалуација које обухватају процене различитих индикатора квалитета, итд. Априла месеца 2020. године реализован је поступак вредновања квалитета наставног процеса по департаментама и предметима који се реализују на свих 13 студијских програма Основних академских студија, а вредновање квалитета студијских програма Мастер академских студија и Докторских академских студија спроводи се током пријаве испита за јесење рокове. Ајтеми садржани у инструменту за евалуацију обухватали су исказе који се тичу процене студената Основних академских студија о кључним елементима квалитета: (а) наставе (8 исказа), (б) наставног материјала (4 исказа), (в) објективности оцењивања (3 исказа), и (г) наставног особља – наставника и сарадника (6 исказа). Дакле, инструмент је конципиран у виду петостепене скале процене од укупно 21 тврдње на које су студенти давали своје одговоре чекирањем једне од 5 понуђених опција - од 1 (најнижи степен слагања са наведеном тврдњом) до 5 (највиши степен слагања са наведеном тврдњом). Такође, након процене сваког од понуђених елемената у евалуативном листу, студентима је остављен простор за коментаре, односно за изношење сопствених мишљења. Статистичким процедурама обрађени подаци представљени су у оквиру овог извештаја и одсликавају процену тренутног стања по питању квалитета наставног процеса у јесењем семестру академске 2019/2020. године. Саставни део овог извештаја чини и кратка дискусија добијених података али и допуна компаративном анализом у односу на податке студентске евалуације наставног процеса у истом семестру претходне академске године.

Важно је напоменути и трогодишњу праксу спровођења *online* анкетаирања студената која је омогућена уз оптималну и ефикасну информатичко-техничку структуру и подршку. Учешће у анкетаирању студентима је обезбеђено и изван

Факултета са њихових студентских налога и са било ког уређаја који поседују (десктоп, мобилни телефон, таблет, лаптоп...), што се у тренутним околностима изазваним епидемијом актуелног вируса показало као посебно вредан корак. Студенти учествују у евалуацији када одслушају семестар и након једног спроведеног испитног рока (јануарског) те је током пријаве жељених испита за први наредни испитни рок (априлски) студент у обавези да претходно попуни анкету у свом електронском индексу па тек онда приступи пријави испита. Сам поступак анкетирања студената спроводи се у складу са одредбама *Правилника о студентском анкетирању и вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу* (8/16-01-007/07-005 од 6.11.2007). Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар Центра за унапређење квалитета факултета прецизирала је методологију и динамику анкетирања студената, садржину анкетних упитника водећи се релевантним показатељима квалитета, начин припремања и складиштења електронског анкетног материјала, начин обраде података, политику чувања података, креирање извештаја и модалитета презентовања прикупљених података интересним странама. У спровођењу периодичног анкетирања поред чланова Центра за унапређење квалитета активно учешће узимају и службе Факултета и чланови Студентског парламента који се залажу за благовремено обавештавање студената о актуелном анкетирању, информисање о вредности њиховог објективног процењивања елемената квалитета наставног процеса обухваћених анкетама, али и потпуне анонимности и транспарентности овог процеса.

Актуелна Комисија за унапређење квалитета Факултета формирана је одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета (бр. 485/1-14-2-01) од 25.12.2019. и у свом саставу, поред продекана за наставу (проф. др Гордане Ђигић) који прати њен рад, броји 19 чланова из редова наставног и ненаставног особља, и студената:

1. др Слађана З. Ристић Горгиев, редовни професор (Департман за филозофију)
2. др Бранко Д. Горгиев, редовни професор (Центар за стране језике)
3. др Јелена Ј. Опсеница Костић, ванредни професор (Департман за психологију)
4. др Сузана В. Марковић Крстић, ванредни професор (Департман за социологију)
5. др Марија М. Јовановић, ванредни професор (Департман за педагогију)
6. др Славиша Д. Недељковић, редовни професор (Департман за историју)
7. др Наташа М. Симеуновић Бајић, доцент (Департман за комунологију и новинарство)
8. др Драгана Р. Јовановић, доцент, управник Центра (Департман за педагогију)
9. др Кристина Р. Митић, доцент (Департман за српски језик и компаративну књижевност)
10. др Татјана Г. Трајковић, доцент (Департман за српски језик)

11. др Ивана М. Миљковић, доцент (Департман за француски језик и књижевност)
12. др Јелена Б. Лепојевић, доцент (Департман за руски језик и књижевност)
13. Владимир Н. Фигар, асистент (Департман за англистику)
14. Невенка В. Јанковић, лектор (Департман за немачки језик и књижевност)
15. Бојана М. Пуцаревић, асистент (Департман за социјалну политику и социјални рад)
16. Александра Г. Ристић, стручни сарадник (Служба за наставу и студентска питања)
17. Марјан Р. Милчић, технички секретар (Центар за унапређење квалитета)
18. Марко М. Сотировић, студент продекан (Департман за социологију)
19. Стефан Д. Николић, студент (Департман за историју)

На основу података добијених испитивањем студентских перцепција о квалитету наставног процеса Комисија за унапређење квалитета израдила је Извештај за наведену област за јесењи семестар академске 2019/2020. године.

## II РЕЗУЛТАТИ АНКЕТИРАЊА

## 1. Основне академске студије англистике

Табела 1. Број и проценат студената англистике који су попунили анкету

Основне академске студије англистике	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	93	72
	2	74	68
	3	55	53
	4	72	68
	Укупно	294	261

Табела 2. Просечне оцене студената англистике према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за англистику
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.51
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.58
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.49
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.61
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.68

Када су у питању добијени резултати вредновања квалитета наставног процеса према оцењиваним елементима приказаним у Табели 2, могло би се констатовати да се просечне оцене студената Англистике крећу у распону од 4.49 до 4.68. Најнижа просечна оцена идентификована је у процени објективности оцењивања, што указује да студенти Департмана за англистику изражавају нешто нижи степен слагања са тврдњама које се односе на овај елемент наставног процеса, односно нису у потпуности сигурни у доношење судова и вредновање њиховог рада од стране наставника. Нешто више просечне оцене читавају се код процена квалитета наставе и квалитета наставног материјала, док се највише просечне оцене идентификују у исказима о квалитету наставног особља - наставника и сарадника. Дакле, студенти који похађају студијски програм англистике највише су задовољни наставним особљем које реализује предавања и вежбе, с тим што треба имати у виду да су у свом степену слагања са изложеним тврдњама склонији ка нешто вишим проценама сарадника који изводе вежбе на наведеном студијском програму.

## 2. Основне академске студије историје

Табела 3. Број и проценат студената историје који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије историје	1	48	32
	2	24	22
	3	11	11
	4	21	21
	Укупно	102	86

Табела 4. Просечне оцене студената историје према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за историју
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4,42
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4,55
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4,42
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4,45
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4,57

Резултати приказани у Табели 4 указују да се просечне вредности процењиваних елемената на студијском програму за историју крећу у опсегу од 4.42 до 4.57. Наиме, студенти Департмана за историју се најмање слажу са исказима који се односе на објективност оцењивања и квалитет наставе где се читавају идентичне просечне оцене. Према вредностима аритметичких средина одмах након ова два процењивана елемента следи процена квалитета наставног особља, односно наставника који реализују наставу на овом студијском програму. Нешто више просечне оцене видљиве су у процени квалитета наставног материјала, док су студенти Департмана за историју показали највиши степен слагања са исказима који се односе на квалитет рада сарадника. Могло би се слободно рећи да студентима историје више „прија” млађи наставни кадар који је задужен за извођење вежби на овом студијском програму.

### 3. Основне академске студије комуницирање и односи са јавношћу

Табела 5. Број и проценат студената комуницирања и односа са јавношћу који су попунили анкету

Основне академске студије комуницирање и односи са јавношћу	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	50	42
	2	44	40
	3	44	41
	4	45	35
	Укупно	183	158

Табела 6. Просечне оцене студената комуницирања и односа са јавношћу према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за комуницирање и односи са јавношћу
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.54
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.65
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.62
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.62
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.68

Израчунавањем аритметичких средина приказаних у Табели 6 (које се крећу у опсегу од 4.54 до 4.68) утврђено је да су студенти Департмана за комуницирање и односе са јавношћу имали нешто нижу тенденцију слагања са исказима који се односе квалитет наставе. Као што се може приметити, идентичне просечне оцене израчунате су и код процене објективности оцењивања и квалитета наставног особља - наставника. Што се тиче избора ставки према којима су студенти Департмана за комуницирање и односе са јавношћу имали највише склоности, односно као два најважнија елемента у процени квалитета наставног процеса издвојили су се квалитет наставног материјала и квалитет рада сарадника. Генерално посматрано, сви показатељи квалитета наставног процеса на студијском програму комуницирање и односи са јавношћу добро су процењени јер имају просечну оцену већу од 3.

#### 4. Основне академске студије новинарства

Табела 7. Број и проценат студената новинарства и односа са јавношћу који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије новинарства	1	50	38
	2	42	39
	3	38	32
	4	36	34
	Укупно	166	143

Табела 8. Просечне оцене студената новинарства према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за новинарство
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.59
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.70
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.65
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.68
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.73

Сви показатељи квалитета наставног процеса на студијском програму новинарство процењени су веома повољно. Вредности аритметичке средине крећу се у опсегу од 4.59 до 4.73. Најнижу просечну вредност у овој групи показатеља према проценама испитиваних студената има квалитет наставе. Потом следи објективност оцењивања док су нешто више просечне вредности уочљиве у проценама квалитета наставног особља, тј. наставника. Више просечне вредности у односу на друге показатеље квалитета наставног процеса припадају квалитету наставног материјала а највише квалитету наставног особља, то јест сарадника. Као и у случају представљених резултата у претходна три студијска програма, могло би се констатовати да без обзира на високе оцене по питању свих процењиваних елемената, ипак студенти најбоље процењују исказе везане за рад младих сарадника задужених за реализацију вежби на студијском програму.



## 5. Основне академске студије немачког језика и књижевности

Табела 9. Број и проценат студената немачког језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије немачког језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	31	28
	2	22	21
	3	-	-
	4	-	-
	Укупно	53	49

Табела 10. Просечне оцене студената немачког језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за немачки језик и књижевност
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.62
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.68
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.59
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.64
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.72

Средње вредности аритметичких средина према процењиваним елементима на студијском програму немачки језик и књижевност приказане су у Табели 10, и крећу се у распону од 4.59 до 4.72. Ово представља веома вредне резултате ако се има у виду да је овај студијски програм најмлађи на Филозофском факултету (акредитован 2018. године). Иако су приказане вредности високе, из приложених резултата јасно је уочљиво да студенти имају нешто нижу тенденцију слагања са исказима који се односе на објективност оцењивања па би се могло рећи да студенти показују извесну сумњичавост у овај, за наставника, најтежи поступак вредновања стеченог знања. Ипак важно је напоменути да се број ставки којима се описују процењивани елементи разликују, и овом елементу припада најмањи број ајтема (само 3) те ради добијања реалније слике овај показатељ би можда требало допунити већим бројем исказа. Након објективности оцењивања нешто више просечне вредности могу се уочити у процени квалитета наставе и квалитета наставног особља, односно наставника. Испитаници Департмана за немачки језик и књижевност показују нешто вишу тенденцију слагања са исказима који се односе на квалитет наставног материјала док се највише просечне вредности аритметичке средине приказују код квалитета наставног особља – сарадника. Генерално, студенти Немачког језика и књижевности су од свих процењиваних елемената квалитета наставног процеса

највише задовољни сарадницима задуженим за извођење вежби на овом студијском програму и квалитетом наставних материјала предвиђених за савлађивање садржаја из различитих наставних предмета.

## 6. Основне академске студије педагогије

Табела 11. Број и проценат студената педагогије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије педагогије	1	51	47
	2	44	40
	3	43	42
	4	38	35
	Укупно	176	164

Табела 12. Просечне оцене студената педагогије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за педагогију
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.28
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.34
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.30
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.37
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.42

У табели 12 приказани су резултати који се односе на просечне оцене различитих елемената квалитета наставног процеса на студијском програму за педагогију. Вредности приказаних аритметичких средина крећу се у опсегу од 4.28 до 4.42, што су релативно задовољавајући резултати. Ако се у обзир узме селекција од најнижих до највиших оцена, може се констатовати да су код свих испитиваних елемената, студенти Департмана за педагогију најниже оцене дали квалитету наставе иако он садржи највише исказа у односу на друге елементе (8 исказа). На другом месту према просечним оценама налази се квалитет наставног материјала а на трећем објективност оцењивања. Највише просечне оцене видљиве су у исказима којима се описује квалитет наставног особља, како наставника тако и сарадника. Наиме, студенти основних академских студија педагогије највише су задовољни наставним кадром који реализује предавања и вежбе на овом студијском програму. Премда су све приказане оцене задовољавајуће и високе, ипак је важно истаћи чињеницу да је Департман за педагогију у претходним евалуацијама годинама био у самом врху листе према свим процењиваним елементима квалитета наставног процеса, а да је у последње 2 академске године приметан незнатан пад оцена на овом студијском програму, превасходно у јесењем семестру. Ово треба узети у разматрање у наредном

периоду те и истражити факторе који утичу на овакве резултате. Може се закључити да су студенти најзадовољнији наставним особљем Департмана за педагогију, посебно сарадницима овог департмана.

## 7. Основне академске студије психологије

Табела 13. Број и проценат студената психологије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије психологије	1	94	85
	2	85	81
	3	74	74
	4	85	81
	Укупно	338	321

Табела 14. Просечне оцене студената психологије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за психологије
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.55
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.63
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.55
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.63
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.65

Из Табеле 14 уочљиво је да се просечне оцене студената Департмана за психологију у односу на оцењене елементе квалитета наставног процеса крећу у распону од 4.55 до 4.65. Јасно је да су приказане оцене високе али ипак резултати су, могло би се рећи, веома специфични. Специфичност се огледа у томе што се идентичне и најниже вредности аритметичких средина приказују код два показатеља квалитета наставног процеса: објективности оцењивања и квалитета наставе. Наиме, студенти основних академских студија психологије најмање су задовољни овим елементима. Такође, слична ситуација је уочљива и у оценама квалитета наставног материјала и квалитета наставника. Највећа просечна оцена у овој групи показатеља квалитета наставног процеса добијена је за квалитет наставног особља, конкретније сарадника. Дакле, студенти Департмана за психологију су најзадовољнији младим људским ресурсима задуженим за спровођење вежби на студијском програму.

## 8. Основне академске студије руског језика и књижевности

Табела 15. Број и проценат студената руског језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије руског језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	19	13
	2	16	16
	3	5	5
	4	10	12
	Укупно	50	46

Табела 16. Просечне оцене студената руског језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за руски језик и књижевност
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.31
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.39
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.39
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.50
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.44

Резултати наведени у Табели 16 указују да се просечне оцене процењиваних елемената квалитета наставног процеса на Департману за руски језик и књижевност крећу у опсегу од 4.31 до 4.50. Иако су ово релативно задовољавајући резултати за Департман који не уписује велики број студената, при диференцирању просечних оцена (од најмање до највеће), уочљива је најнижа оцена коју су студенти који похађају студијски програм за руски језик и књижевност дали квалитету наставе. Након тога следе идентичне вредности просечних оцена по питању квалитета наставног материјала и објективности оцењивања. Највише просечне оцене, а може се рећи и веће задовољство студената, видљиво је код исказа којима се описује квалитет наставног особља - наставника и сарадника.

## 9. Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада

Табела 17. Број и проценат студената социјалне политике и социјалног рада који су попунили анкету

Основне академске студије социјалне политике и социјалног рада	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	50	48
	2	45	41
	3	49	47
	4	22	19
	Укупно	166	155

Табела 18. Просечне оцене студената социјалне политике и социјалног рада према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за социјалну политику и социјални рад
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.45
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.51
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.49
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.53
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.58

Оцене студената студијског програма за социјалну политику и социјални рад (Табела 18) на задовољавајућем су нивоу и крећу се у оквирима између 4.45 и 4.58. Унутар приказаних резултата најниже просечне вредности утврђене су у проценама квалитета наставе. Нешто бољи резултати читавају се код елемента објективност оцењивања, а потом и код елемента који се односи на квалитет наставног материјала. Надаље, студенти Департмана за социјалну политику и социјални рад су највиши степен слагања демонстрирали код исказа који се односе на квалитет наставног особља, посебно сарадника.

## 10. Основне академске студије социологије

Табела 19. Број и проценат студената социологије који су попунили анкету

Основне академске студије социологије	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	50	43
	2	30	29
	3	16	14
	4	24	22
	Укупно	122	108

Табела 20. Просечне оцене студената социологије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за социологију
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.62
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.72
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.65
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.71
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.76

У Табели 20 приказане су вредности просечних оцена показатеља квалитета наставног процеса а које су процењивали студенти Департмана за социологију. Опсег наведених вредности аритметичких средина креће се од 4.62 до 4.76 што су веома добри резултати. Прво место према приказаним резултатима, а гледано од најмањих према највећим вредностима, према проценама студената заузимају искази који се односе на квалитет наставе. Нешто бољи резултати, а тиме и на другом месту, истичу се код процена исказа који се односе на објективност оцењивања, док се на трећем месту налазе процене квалитета наставника. Напоследку, вредности израчунатих аритметичких средина говоре у прилог највећег задовољства студената социологије квалитетом наставног материјала (четврто место) и квалитетом сарадника (пето место).

## 11. Основне академске студије србистике

Табела 21: Број и проценат студената србистике који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије србистике	1	46	39
	2	34	34
	3	37	37
	4	47	46
	Укупно	164	156

Табела 22. Просечне оцене студената србистике према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за србистику
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.68
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.76
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.70
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.74
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.84

У Табели 22 расположиви су резултати који се односе на просечне оцене квалитета наставног процеса израчунати према проценама студената Департмана за србистику. Наведене вредности крећу се у распону од 4.68 до 4.84. Приказани резултати говоре у прилог томе да су студенти Србистике најниже оцене дали квалитету наставног процеса. Наког тога следе просечне оцене о објективности оцењивања и квалитету наставног особља - наставника. Студенти овог студијског програма су задовољнији квалитетом наставног материјала у односу на претходно описане елементе, док су показали највиши степен слагања са исказима који се односе на квалитет наставног особља, односно, сарадника. Дакле, у односу на све процењиване елементе студенти високо вреднују рад сарадника.

## 12. Основне академске студије филозофије

Табела 23. Број и проценат студената филозофије који су попунили анкету

	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
Основне академске студије филозофије	1	28	13
	2	14	10
	3	12	10
	4	3	2
	Укупно	57	35

Табела 24. Просечне оцене студената филозофије према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за филозофију
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.57
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.68
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.65
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.59
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.61

Прегледом добијених резултата у Табели 24, може се приметити распон просечних вредности израчунатих аритметичких средина који се креће од 4.57 до 4.68, а који је добијен на основу процена студената који похађају основне академске студије филозофије. Као и у случају већине других департмана, и студенти филозофије су најниже оценили квалитет наставе. Нешто више вредности израчунатих параметара детектоване су код исказа којима се описује квалитет наставног особља, конкретније наставника. Одмах иза наставника, нешто више оцене студенти филозофије дали су сарадницима. За разлику од других студијских програма на којима је објективност оцењивања углавном била међу најниже вреднованим елементима, студенти Департмана за филозофију дају

овом елементу високе просечне оцене. Такође, још једна разлика а и специфичност у односу на оцене са других студијских програма јесте највиша просечна оцена коју студенти филозофије дали квалитету наставног материјала. Дакле, испитивани студенти филозофије, премда бројно много мањи у односу на своје колеге са других студијских програма, су дали потпуно другачије процене квалитета наставног процеса – међу нижим оценама налази се квалитет наставног особља а највише оцене дате су квалитету наставног материјала.

### 13. Основне академске студије француског језика и књижевности

Табела 25. Број и проценат студената француског језика и књижевности који су попунили анкету

Основне академске студије француског језика и књижевности	Година студирања	Први пут уписани	Број попуњених упитника
	1	27	19
	2	10	9
	3	15	13
	4	19	18
	Укупно	71	59

Табела 26. Просечне оцене студената француског језика и књижевности према оцењиваним елементима квалитета наставног процеса

Група питања	Просечне оцене студената Департмана за француски језик и књижевност
Искази о квалитету <b>наставе</b>	4.73
Искази о квалитету <b>наставног материјала</b>	4.82
Искази о <b>објективности оцењивања</b>	4.72
Искази о квалитету наставног особља - <b>наставник</b>	4.80
Искази о квалитету наставног особља - <b>сарадник</b>	4.83

Сви показатељи квалитета наставног процеса на основним академским студијама француског језика и књижевности су изузетно процењени. Вредности израчунатих параметара крећу се од 4.72 до 4.83. Најнижу просечну вредност у групи показатеља квалитета наставног процеса према проценама студената овог студијског програма има објективност оцењивања, након чега следе мало више вредности додељене исказима о квалитету наставе. Средишње место према приказаним резултатима заузима квалитет наставног особља – наставника. Нешто више просечне вредности према проценама испитаника детектују се код квалитета наставног материјала. Највише просечне оцене у односу на друге показатеље квалитета наставног процеса према проценама студената припадају, као и код процене квалитета наставног процеса већине других студијских програма, квалитету сарадника.



### III РЕЗИМИРАЊЕ И АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА У ПРОЦЕЊИВАНИМ ОБЛАСТИМА

Резултати приказани у доњим табелама указују да се просечне оцене свих елемената квалитета наставног процеса крећу у опсегу од **4.53** до **4.65**. Овакви резултати представљају високе оцене дате свим вреднованим елементима. Иако је приметно постојање извесне дозе сумњичавости у објективно процењивање од стране студената услед страха од откривања идентитета или неких других разлога, ипак већини студената Филозофског факултета добро је позната методологија спровођења истраживања (јер их и сами реализују у оквиру предиспитних обавеза), као и нужност анонимности испитаника те се доза скептицизма по овом питању може само условно узети, евентуално делимично прихватити, и у извесном смислу сматрати неоправданом. Генерално посматрано, испитаници су исказали висок степен задовољства свим вреднованим елементима квалитета наставног процеса. Уобичајено, разлике међу добијеним просечним оценама по департманима вредне су пажње и интерпретације, али корисно је и дати увид у стање добијених резултата у истом семестру претходне академске године. Отуд је вршено и поређење са оценама истих елемената у две последње евалуације ради идентификовања осцилација, било позитивног било негативног вида, те и осмишљавања корективних мера и мера унапређења квалитета тамо где се то чини потребним и пожељним.

## ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ

Табела 27. Процене квалитета наставе по Департманима

Квалитет наставе: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Квалитет наставе: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у две евалуације
Англистика	4.51	Англистика	4.45	↑ 4.51:4.45
Историја	4.42	Историја	4.38	↑ 4.42:4.38
Комуницирање и односи с јавношћу	4.54	Комуницирање и односи с јавношћу	4.52	↑ 4.54:4.52
Новинарство	4.59	Новинарство	4.34	↑ 4.59:4.34
Немачки језик и књижевност	<b>4.62</b>	Немачки језик и књижевност	4.58	↑ 4.62:4.58
Педагогија	4.28	Педагогија	4.28	↔ 4.28:4.28
Психологија	4.55	Психологија	4.52	↑ 4.55:4.52
Руски језик и књижевност	4.31	Руски језик и књижевност	4.45	↓ 4.31:4.45
Социјална политика и социјални рад	4.45	Социјална политика и социјални рад	4.32	↑ 4.45:4.32
Социологија	<b>4.65</b>	Социологија	4.62	↑ 4.65:4.62
Србистика	<b>4.68</b>	Србистика	4.69	↓ 4.68:4.69
Филозофија	4.57	Филозофија	4.47	↑ 4.57:4.47
Француски језик и књижевност	<b>4.73</b>	Француски језик и књижевност	<b>4.74</b>	↓ 4.73:4.74
<b>Укупна просечна оцена квалитета наставе:</b>	<b>4.53</b>	<b>Укупна просечна оцена квалитета наставе:</b>	<b>4.49</b>	↑ 4.53:4.49

\* Опцијом **бод** означене су три до четири највише вредности просечних оцена квалитета наставе а опцијом *италик* најниже.

\* Департмани са негативним осцилацијама у две евалуације

\*\* Департмани са позитивним осцилацијама у две евалуације

Вреднован квалитет наставе садржан је у 8 исказа у упитнику: 1. Предзнање које сам имао/ла је било довољно за праћење наставе; 2. Студенти су на време упознати са садржајем/програмом предмета и начином оцењивања; 3. Наставне целине (садржај предмета) су добро осмишљене; 4. Облици извођења наставе (предавања, вежбе, пракса, семинари, пројекти...) одговарају садржају предмета; 5. Опрема и техничка подршка одговарају облицима наставе; 6. Наставни садржаји омогућују стицање адекватних нивоа знања; 7. Оптерећење студената на предмету је у складу са додељеним ЕСПБ бодовима; 8. Настава је интерактивна и укључује примере из праксе.

Сагледавањем резултата у Табели 27 може се констатовати да се просечне оцене квалитета наставе према свим процењиваним студијским програмима крећу у распону од 4.28 до 4.73. Најниже оцене квалитета наставе добио је Депертман за педагогију. Овај тренд присутан је био и претходном семестру где су идентификоване идентичне просечне оцене. Овај резултат је делом изненађујућ с обзиром на то да се наведени Департман годинама уназад у евалуацијама студената приказивао као један од Департамана са највишим просечним оценама

по питању свих елемената квалитета наставног процеса. Иако оцена квалитета наставе на овом Департману није забрињавајућа, ипак треба имати у виду да су у односу на природу области очекивања по питању квалитета наставног процеса на овом Департману висока и реална. Како су примећена негативна померања препоручљиво је о њима благовремено информисати наставнике и сараднике задужене за реализацију наставе на Основним академским студијама педагогије, те предузети адекватне мере за мењање приступа настави. Поред педагогије, у групи Департмана са нижим просечним оценама налазе се и руски језик и књижевност, историја, социјална политика и социјални рад.

Са друге стране налази се група Департмана са високим просечним оценама. Иако су сви они оцењени релативно високим оценама, ипак прво место традиционално, годинама уназад заузима француски језик и књижевност. Из овог Департмана по високим вредностима оцена налази се србистика, социологија и немачки језик и књижевност. Реално гледано, пожељно је искористити овако високе оцене квалитета наставе као покретачку снагу, пример и подстицај свим Департманима на постизање професионалног приступа настави, и остваривања на разумним основама високог квалитета.

Други кључан део ове табеле садржи податке о квалитету наставе оцењене у претходној евалуацији у истом семестру. Из њих се недвосмислено могу уочити одступања, како у негативном тако и позитивном смислу. Наиме, поред уочене стагнације на Департману за педагогију, минималан пад квалитета може се запазити код руског језика и књижевности, србистике и француског језика и књижевности. Иако ове, условно речено, негативне промене нису тренутно забрињавајуће, свакако је потребно проpratити њихов даљи ток и у наредној евалуацији, те према потреби информисати и позвати наставно особље на адаптирање приступа настави. Говорећи о позитивним променама, иако присутне на свих преосталих осам Департмана, најизраженије су код новинарства и представљају видан помак у афирмативном смислу. Са оваквом праксом пожељно је наставити и даље.

## ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ МАТЕРИЈАЛА

Табела 28. Процене квалитета наставног материјала по Департманима

Квалитет наставног материјала: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Квалитет наставног материјала: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у две евалуације
Англистика	4.58	Англистика	4.54	↑ 4.58:4.54
Историја	4.55	Историја	4.47	↑ 4.55:4.47
Комуницирање и односи с јавношћу	4.65	Комуницирање и односи с јавношћу	4.60	↑ 4.65:4.60
Новинарство	<b>4.70</b>	Новинарство	4.44	↑ 4.70:4.44
Немачки језик и књижевност	4.68	Немачки језик и књижевност	4.60	↑ 4.68:4.60
Педагогија	4.34	Педагогија	4.34	↔ 4.34:4.34
Психологија	4.63	Психологија	4.60	↑ 4.63:4.60
Руски језик и књижевност	4.39	Руски језик и књижевност	4.56	↓ 4.39:4.56
Социјална политика и социјални рад	4.51	Социјална политика и социјални рад	4.38	↑ 4.51:4.38
Социологија	<b>4.72</b>	Социологија	4.72	↔ 4.72:4.72
Србистика	<b>4.76</b>	Србистика	4.76	↔ 4.76:4.76
Филозофија	4.68	Филозофија	4.60	↑ 4.68:4.60
Француски језик и књижевност	<b>4.82</b>	Француски језик и књижевност	<b>4.77</b>	↑ 4.82:4.77
<b>Укупна просечна оцена квалитета наставног материјала:</b>	<b>4.61</b>	<b>Укупна просечна оцена квалитета наставног материјала:</b>	<b>4.57</b>	↑ 4.61:4.57

\* Опцијом **бод** означене су три до четири највише вредности просечних оцена квалитета наставе а опцијом *италик* најниже.

\* Департмани са негативним осцилацијама у две евалуације

\*\* Департмани са позитивним осцилацијама у две евалуације

Квалитет наставног материјала процењиван је кроз 4 исказа: 1. Наставник и сарадник примењују литературу наведену у спецификацији предмета; 2. Литературом је обухваћена целокупна испитна материја; 3. Наставни материјал је доступан; и 4. Наставни материјал је јасан, разумљив и технички добро урађен.

Резултати вредновања квалитета наставног материјала представљени су у Табели 28 и гледано од најнижих ка највишим вредностима крећу се у опсегу од 4.34 на Департману за педагогију до 4.82. на Департману за француски језик и књижевност. Поред педагогије, групацију Департмана са нижим оценама у односу на остале чине руски језик и књижевност, социјална политика и социјални рад и историја. Иако су студенти наведених Департмана најмање задовољни квалитетом наставног материјала, ипак су оцене које су им приписали високе. Филозофски факултет периодично врши набавку уџбеника и остале неопходне литературе према захтеву наставника у циљу иновирања како садржаја наставних предмета тако и материјала за учење. Ипак, ове набавке често умеју да потрају и

не могу бити подједнако за све студијске програме и стално спровођене што зависи, између осталог, и од финансијске ситуације на факултету. Врло често су поједини најновији извори неопходни за рад недоступни или библиотека располаже малим бројем примерака који су студентима доступни за рад унутар Факултета или других институција што често уме да буде потешкоћа за студенте. Стога, нешто ниже оцене нису изненађујућа појава и уједно нису забрињавајуће. Прихватљиво је решење упућивање наставника ка редефинисању наставних материјала, њихово усаглашавање са доступним савременим изворима али и позивање студената ка интензивнијем коришћењу електронских извора и база научних радова ради проширивања знања о садржајима наставних предмета.

Остали Департмани генерално су високо оцењени по питању квалитета и расположивости наставног материјала, а међу њима се посебно истичу: Департман за француски језик и књижевност, Департман за србистику, Департман за социологију и Департман за новинарство. По питању овог вреднованог елемента, свакако увек има простора за извесна побољшања интензивнијим пројекцијама потреба свих студијских програма, благовременим планирањем инвестирања у набавку литературе, прилагођавањем наставних материјала, итд.

Анализом оцена овог елемента из претходне академске године и поређењем са резултатима из ове академске године примећују се извесне осцилације. Студенти Департмана за руски језик и књижевност су најмање задовољни квалитетом наставног материјала. Посебно се уочљив пад ове оцене у односу на прошлу годину иако је она на задовољајућем нивоу. Наставницима наведеног Департмана препоручује се преиспитивање, иновирање и адаптирање наставног материјала. Релативно стабилне и високе оцене објективности оцењивања одржале су се на Департманима за србистику, социологију, и педагогију. Значајна позитивна побољшања уочљива су на Департману за новинарство и Департману за социјалну политику и социјални рад. Овакаву праксу треба и надаље подржавати како од стране Центра за унапређење квалитета тако и од Управе Филозофског факултета.

## ПРОЦЕНЕ ОБЈЕКТИВНОСТИ ОЦЕЊИВАЊА

Табела 29. Процене објективности оцењивања по Департманима

Објективност оцењивања: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Објективност оцењивања: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у две евалуације
Англистика	4.49	Англистика	4.42	↑ 4.49:4.42
Историја	4.42	Историја	4.40	↑ 4.42:4.40
Комуницирање и односи с јавношћу	4.62	Комуницирање и односи с јавношћу	4.57	↑ 4.62:4.57
Новинарство	<b>4.65</b>	Новинарство	4.40	↑ 4.65:4.40
Немачки језик и књижевност	4.59	Немачки језик и књижевност	4.53	↑ 4.59:4.53
Педагогија	4.30	Педагогија	4.30	↔ 4.30:4.30
Психологија	4.55	Психологија	4.50	↑ 4.55:4.50
Руски језик и књижевност	4.39	Руски језик и књижевност	4.56	↓ 4.39:4.56
Социјална политика и социјални рад	4.49	Социјална политика и социјални рад	4.34	↑ 4.49:4.34
Социологија	<b>4.65</b>	Социологија	4.65	↔ 4.65:4.65
Србистика	<b>4.70</b>	Србистика	4.71	↓ 4.70:4.71
Филозофија	4.65	Филозофија	4.60	↑ 4.65:4.60
Француски језик и књижевност	<b>4.72</b>	Француски језик и књижевност	<b>4.77</b>	↓ 4.72:4.77
<b>Укупна просечна оцена објективности оцењивања:</b>	<b>4.55</b>	<b>Укупна просечна оцена објективности оцењивања:</b>	<b>4.52</b>	↑ 4.55:4.52

\* Опцијом **болд** означене су три до четири највише вредности просечних оцена квалитета наставе а опцијом *италик* најниже.

\* Департмани са негативним осцилацијама у две евалуације

\*\* Департмани са позитивним осцилацијама у две евалуације

Процена објективности оцењивања вршена је преко само 3 исказа: 1. Рад студента се прати и оцењује током наставе; 2. Оцењивање наставника током наставе и на завршном испиту је професионално и у складу са дефинисаним критеријумима; 3. Наставник кроз оцењивање вреднује разумевање и способност примене знања, као и аналитичко мишљење.

Посматрано узлазном путањом од најнижих ка највишим вредностима у првом делу табеле могу се уочити оцене објективности оцењивања по Департманима које се крећу у распону од 4.30 на Департману за педагогију до 4.72 на Департману за француски језик и књижевност. Објективношћу оцењивања поред студената педагогије најмање су задовољни и студенти руског језика и књижевности и студенти историје. Премда се овде говори о високим просечним оценама извештај напредак могућ је у виду предлагања наставницима наведених Департмана да преиспитају и ревидирају критеријуме оцењивања које би требало флексибилније примењивати, али и одређених видова педагошко-саветодавног

рада. Са друге стране, у групи Департмана са највишим просечним оценама поред француског језика и књижевности налазе се србистика, социологија, и новинарство. Укупна просечна оцена објективности оцењивања узевши у обзир све департмане износи 4.55, што представља високу и задовољавајућу оцену. Наравно, могућности и простора за извесна поспешивања овог елемента квалитета наставног процеса су отворене и могуће их је реализовати кроз различите активности: педагошко-саветодавни рад, консултативни рад са наставницима и сарадницима, дефинисањем плана вредновања, јасним прецизирањем критеријума и стратегија оцењивања и њиховом флексибилном применом, и томе слично. Разради ових активности потребно је систематично и критички приступити кроз колаборативан рад Центра за унапређење квалитета и наставника свих Департмана, превасходно оних ниже оцењених по питању вредновања рада студената.

Тумачењем резултата из претходне евалуације и компарацијом са садашњим резултатима може се констатовати да су релативно стабилне оцене задржали Департман за социологију и Департман за педагогију. Неповољна и изражена „одскакања“ утврђена су код Департмана за руски језик и књижевност, што је јасан знак да су по питању објективности оцењивања у односу на претходну академску годину наставници применили ригидније критеријуме. Иако се овај елемент квалитета наставног процеса вреднује само кроз три исказ, њиховим дубљим сагледавањем и потенцијалним интерним истраживањем вероватно би се добила јаснија слика о оцењивању на наведеном Департману те и вероватни узроци оваквих одступања. Јасно је да је нужно и даље пратити путању објективности оцењивања и предузети неке од већ описаних мера. Такође, незнатна негативна одступања уочљива су и код Департмана за србистику и Департмана за француски језик и књижевност, али с обзиром на то да су њихове оцене 4.72 и 4.70 и спадају у категорију високих оцена, оне у овом тренутку нису алармантне и не захтевају посебне мере. Наспрам ових негативних разлика стоје позитивне које су најупечатљивије код Департмана за новинарство. Извесна побољшања објективности оцењивања су приметна и код преосталих департмана изузев код педагогије и социологије где су се задржале стабилне и високе оцене.

Свакако, најреалнија слика објективности оцењивања може се добити након три спроведене евалуације те би се поређењем ових резултата са резултатима који ће бити добијени у наредној академској години вероватније добити јаснији увид у овај елемент квалитета наставног процеса. Такође, додавањем више исказа знатно би се осветлио овај кључни сегмент. Уколико би се овоме придодала и могућа интерна истраживања оних Департмана на којима су слабости идентификоване, ова слика би вероватно била обухватнија и целовитија.

## ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ОСОБЉА – НАСТАВНИК

Табела 30. Процене квалитета наставног особља - наставник по Департманима

Квалитет наставника: Просечне оцене по Департманима 2019/2020.		Квалитет наставника: Просечне оцене по Департманима 2018/2019.		Разлике у две евалуације
Англистика	4.61	Англистика	4.59	↑ 4.61:4.59
Историја	4.45	Историја	4.47	↓ 4.45:4.47
Комуницирање и односи с јавношћу	4.62	Комуницирање и односи с јавношћу	4.61	↑ 4.62:4.61
Новинарство	4.68	Новинарство	4.41	↑ 4.68:4.41
Немачки језик и књижевност	4.64	Немачки језик и књижевност	4.37	↑ 4.64:4.37
Педагогија	4.37	Педагогија	4.37	↔ 4.37:4.37
Психологија	4.63	Психологија	4.57	↑ 4.63:4.57
Руски језик и књижевност	4.50	Руски језик и књижевност	4.69	↓ 4.50:4.69
Социјална политика и социјални рад	4.53	Социјална политика и социјални рад	4.43	↑ 4.53:4.43
Социологија	4.71	Социологија	4.71	↔ 4.71:4.71
Србистика	4.74	Србистика	4.75	↓ 4.74:4.75
Филозофија	4.59	Филозофија	4.52	↑ 4.59:4.52
Француски језик и књижевност	4.80	Француски језик и књижевност	4.81	↓ 4.80:4.81
<b>Укупна просечна оцена квалитета наставника:</b>	<b>4.60</b>	<b>Укупна просечна оцена квалитета наставника:</b>	<b>4.56</b>	↑ 4.60:4.56

\* Опцијом **болд** означене су три до четири највише вредности просечних оцена квалитета наставе а опцијом *италик* најниже.

\* Департмани са негативним осцилацијама у две евалуације

\*\* Департмани са позитивним осцилацијама у две евалуације

Вредновање квалитета наставног особља, односно наставника реализовано је кроз следећих 6 исказа: 1. Припремљен је за наставу; 2. Излаже градиво јасно и разумљиво; 3. Одржава редовно све облике наставе по утврђеном распореду; 4. Подстиче активно учешће студената у настави; 5. Доступан је за сва студентска питања и консултације; и 6. Уважава обавезе студената приликом одређивања термина за проверу знања.

Опсег просечних оцена дат овом елементу квалитета наставног процеса креће се од 4.37 на Департману за педагогију до 4.80 на Департману за француски језик и књижевност. Поред педагогије која бележи нижу оценоу у односу на све остале департмане у ову групу могу се подвести и историја, руски језик и књижевност, и социјална политика и социјални рад. Премда су код наведених департмана наставници високо оцењени посматрано узлазном путањом према утврђеним вредностима њихове оцене су најниже. Дакле, квалитетом рада наставника мање су задовољни студенти наведених департмана у односу на друге



обухваћене департмане. Извесна унапређења могућа су кроз саопштавање резултата наставницима, саветодавне разговоре, те и сагледавањем могућности за увођење одређених позитивних мера и активности којима би се оснажио рад наставника у сегментима у којима су студенти изразили мање задовољства. У категорији оних са највишим резултатима поред Департмана за француски језик и књижевност, нашли су се Департман за србистику и Департман за социологију. Овако високе оцене квалитета рада наставника треба да буду модел према коме ће се водити и охрабривати наставно особље и других студијских програма у циљу постизања високостручног, професионалног и квалитетног кадра који ће продуковати исто такве стручњаке за тржиште рада.

Када се спроведе компарација резултата првог и другог дела табеле, односно у последње две евалуације може се констатовати да су занемарљиво мала негативна одступања присутна на четири Департмана, односно да су студенти руског језика и књижевности, историје, србистике и француског језика и књижевности у односу на друге Департмане незнатно мање задовољни квалитетом рада наставника. Премда су све оцене високе, и нису забрињавајуће у овом тренутку, ипак је потребно и надаље пратити њихову одрживост, евентуални пад или побољшања. Афирмативне и изразито позитивне промене најупечатљивије су код Департмана за немачки језик и књижевност и Департмана за новинарство, док су код осталих Департмана оне благо више у односу на претходни период. Стабилне идентичне високе оцене одржавају се код социологије и педагогије. Праксу овако високих просечних оцена треба и надаље обнављати и надаље надограђивати где год је то могуће.

## ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ОСОБЉА - САРАДНИК

Табела 31. Процене квалитета наставног особља - сарадник по Департаментама

Квалитет сарадника: Просечне оцене по Департаментама 2019/2020.		Квалитет сарадника: Просечне оцене по Департаментама 2018/2019.		Разлике у две евалуације
Англистика	4.68	Англистика	4.69	↓ 4.68:4.69
Историја	4.57	Историја	4.59	↓ 4.57:4.59
Комуницирање и односи с јавношћу	4.68	Комуницирање и односи с јавношћу	4.67	↑ 4.68:4.67
Новинарство	4.73	Новинарство	4.53	↑ 4.73:4.53
Немачки језик и књижевност	4.72	Немачки језик и књижевност	4.62	↑ 4.72:4.62
Педагогија	4.42	Педагогија	4.42	↔ 4.42:4.42
Психологија	4.65	Психологија	4.68	↓ 4.65:4.68
Руски језик и књижевност	4.44	Руски језик и књижевност	4.67	↓ 4.44:4.67
Социјална политика и социјални рад	4.58	Социјална политика и социјални рад	4.46	↑ 4.58:4.46
Социологија	<b>4.76</b>	Социологија	4.76	↔ 4.76:4.76
Србистика	<b>4.86</b>	Србистика	<b>4.83</b>	↑ 4.86:4.83
Филозофија	4.61	Филозофија	4.51	↑ 4.61:4.51
Француски језик и књижевност	<b>4.83</b>	Француски језик и књижевност	4.81	↑ 4.83:4.81
<b>Укупна просечна оцена квалитета сарадника:</b>	<b>4.65</b>	<b>Укупна просечна оцена квалитета сарадника:</b>	<b>4.64</b>	↑ 4.65:4.64

\* Опцијом **болд** означене су три до четири највише вредности просечних оцена квалитета наставе а опцијом *италик* најниже.

\* Департмани са негативним осцилацијама у две евалуације

\*\* Департмани са позитивним осцилацијама у две евалуације

Као и у претходном случају, квалитет рада сарадника процењиван је кроз истих 6 исказа који важе за наставнике: 1. Припремљен је за наставу; 2. Излаже градиво јасно и разумљиво; 3. Одржава редовно све облике наставе по утврђеном распореду; 4. Подстиче активно учешће студената у настави; 5. Доступан је за сва студентска питања и консултације; и 6. Уважава обавезе студената приликом одређивања термина за проверу знања.

Резултати из првог дела табеле, посматрано узлазном амплитудом крећу се од 4.42 до 4.86. Иако високих вредности, оцене студената Департамента за педагогију, руски језик и књижевност, историју и социјалну политику и социјални говоре у прилог њиховог мањег задовољства радом сарадника у односу на оцене студената других студијских програма. Иако ове оцене нису алармантне и не захтевају радикалне корективне мере, треба имати у виду да се углавном ради о младом наставном кадру, по годинама и стилу понашања блиским студентима. С тим у вези очекивања нешто виших оцена је природно и делом логично. Могуће је саветодавно деловати према младим сарадницима, будућим наставницима који својим професионализмом, компетентношћу, примером и ентузијазмом треба да

одрже и унапреде дигнитет и кредибилитет установе на којој су запослени. Са друге стране, високо на листи према оценама овог елемента квалитета наставног процеса котирају се сарадници департмана за: србистику, француски језик и књижевност, и социологију. Иако су приметне изузетно високе оцене и на другим преосталим Департманима, ипак се у проценама студената ова три наведена уочава највиши ниво задовољства. Овакве оцене су импресивне и хвале вредне. Од есенцијалног значаја је убудуће подржавати овакву позитивну праксу и мотивисати сараднике других Департмана ка унапређењу модалитета и методологије сопственог рада.

Поређењем оцена квалитета рада сарадника добијених у садашњој и претходној евалуацији индикативна одступања идентификују се код Департмана за руски језик и књижевност. Најмање задовољства радом сарадника студенти су показали код споменутог департмана. Слободно речено, иако је просечна оцена генерално гледано висока, ипак се мора признати да је делом и забрињавајућа из разлога што се на основне академске студије руског језика и књижевности уписује мали број студената. Што је број студената мањи то је могућност да се са њима квалитетније ради и реализују вежбе, пропрате њихова интересовања, бележе и вреднују њихове активности већа. Тим пре што се овде ради о младим сарадницима који треба да буду реални, оптимистични прототип наставника, најбољи могући узор у образовању и формирању будућих стручњака за област русистике. Незнатан пад оцена у односу на претходну евалуацију приметан је и код англистике, историје и психологије али је ова осцилација скоро не приметна и не захтева посебна разматрања. Без умањивања значаја и вредности позитивних трансформација резултата квалитета рада сарадника које су итекако приметне код већина департмана, ипак су оне најизраженије код Департмана за новинарство и Департмана за филозофију. Наведене Департмане поред информисања о позитивним помацама треба и надаље подстицати и усавршавати у правцу унапређења квалитета рада сарадника. Напоследку, једнаке и стабилне високе оцене квалитета рада сарадника у последње две године одрживе су остале на Департману за социологију и на Департману за педагогију. Као и у случају сарадника Депертмана за руски језик и књижевност и код рада сарадника Департмана за педагогију итекако су пожељна и потребна одређена побољшања и на њима убудуће треба што више радити. Дубљом анализом исказа којима се описује овај елемент квалитета наставног процеса у случају Департмана за педагогију идентификовано је да на нижу укупну оцену извесног утицаја имају појединачне оцене дате сарадницима непедagoшких предмета заступљених на основним академских студијама педагогије, што треба имати у виду у осмишљавању корективних мера и предлога будућих активности.

#### IV ПРЕДЛОГ МЕРА

Унутар Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета а на основу добијених резултата студентске евалуације интензивно се ради на анализи истих, идентификовању чинилаца ниско вреднованих елемената и осмишљавању потенцијалног плана деловања у циљу унапређења квалитета наставног процеса у свим аспектима вредновања. Након сачињавања Извештаја о самовредновању квалитета наставног процеса, управник Центра за унапређење квалитета заједно са продеканом за наставу позива управнике свих департмана и упознаје их о спроведеним активностима, као и кључним резултатима вредновања. Како Центар располаже и појединачним резултатима за сваког наставника и сарадника свих департмана то је умногоме лакше у појединим случајевима аргументовано суочити руководеће органе организационих јединица са идентификованим слабостима, недостацима и критичним тачкама, али и позитивним резултатима које треба одржавати или даље развијати. Управницима се дају на располагање ови подаци како би наставници и сарадници задужени за реализацију предавања и вежби на припадајућем студијском програму имали увид у исте. Сходно њима дају им се прилике да испланирају и дефинишу сопствени план активности који би био оријентисан ка поспешивању редукције или елиминације ризичних места, предупредивању негативних појава у наставном раду који директно или индиректно зависе од њих самих, и томе слично. Тамо где се то учини потребним и пожељним Центар за унапређење квалитета укључује се у нивоу својих надлежности у координисано и конструктивно решавање констатованих али и могућих прикривених нуспојава. У таквим, премда ретким случајевима, посебно формиране комисије укључујући продекана за наставу, управника Центра за унапређење квалитета и управника департмана анализирају детектован проблем и заједнички осмишљавају план деловања који се спроводи према јасно спецификованим правилима све док се не утврде позитивни ефекти или мења план активности уколико жељени резултати изостану.

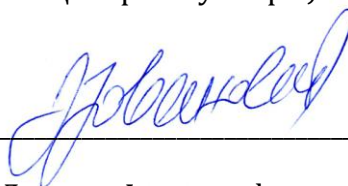
Важно је напоменути и отвореност Центра за унапређење квалитета за све конструктивне и проактивне предлоге наставног особља за унапређење свих домена квалитета наставног процеса. Највредније информације не долазе само од стране студената и њихових представника него и од наставног особља које се током реализације наставе може суочавати са различитим проблемима. У том смислу, отвореност у виду колегијалности, уважавања, неговања вишесмерне комуникације и посвећеност заједничком решавању проблема и тешкоћа у наставном раду међу основним су задацима ове организационе јединице.

Напоследку, и не мање битно јесте и интензивније обавештавање студената од стране представника Студентског парламента о значају њихове партиципације и непристрасности у евалуацијама. Уз то, потребно је студенте подстицати да дају сопствена мишљења, коментаре и предлоге питања у евалуативном листу на местима за то предвиђеним, јер је примећено да студенти неретко не попуњавају ова поља а рекло би се да би вредне повратне информације управо дошле из

оваквих извора. Наравно, тема анонимности анкете и испитаника студентима би требало да буде боље приближена ако је већ уочена дилема студената по овом питању. Између осталог, нужно је упознати их које су надлежности Центра за унапређење квалитета, информисати их шта говоре резултати евалуације, како се прецесуирају подаци, када и како се предузимају мере за побољшања, које су мере већ предузете и које је потребно предузети, а претпоставља се да би им можда било интересантно презентовати кључне резултате. Овим чином добило би се на већој објективности њихових будућих процена.

Ниш, 5.01.2021.

Управник Центра за унапређење квалитета



---

Доц. др Драгана Јовановић